

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 Bergen
Postmottak@fiskeridir.no

Trondheim, 04.08.2020

Saksnummer: 20/6532

HØRING - FORSLAG OM FORSKRIFTSFASTSETTELSE AV PLIKT TIL Å INNHENTE FANGSTPRØVER PÅ VEGNE AV HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Sjømatbedriftene viser til høringsbrev på Fiskeridirektoratets nettsider med svarfrist den 07.08.20. Sjømatbedriftene leverer med dette sitt høringssvar.

Innledning

I alle våre viktigste fiskerier inngår anslag på antall fisk per årsklasse i den kommersielle fangsten som grunnleggende data for å beregne bestandens størrelse, og dermed hvor mye som kan høstes av den. Antall fisk per årsklasse beregnes ut fra totalfangsten i tonn (fra sluttseddel), hvor aldersfordelingen beregnes ut fra stikkprøver.

«Fangstprøvelotteriet» som ordningen er blitt døpt, har siden 2018 vært en frivillig ordning hvor båter som benytter seg av ERS har kunnet melde sin deltakelse og evt. bli trukket ut av Havforskningsinstituttet (HI) til å ta en fangstprøve som fryses inn, leveres på fiskemottak og sendes til HI. I dag omfatter fangstprøvelotteriet artene sild, kolmule, makrell, øyepål og brisling.

Bakgrunn og endringer

Fangstprøvelotteriet, som er en frivillig ordning, foreslås nå forskriftsfastsatt som en pliktig ordning i forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy, nytt kapittel V. Den pliktige ordningen går ut på at man kan bli trukket ut og dermed må ta ut, fryse og levere en fangstprøve til fiskemottaket ved levering av fangst. Deretter må mottak sende denne prøven til HI. Forskriftsforslaget innebærer at både fartøy og fisker vil bli pliktpålagt.

Rent praktisk vil dette bety at når fartøy sender melding om havneavgang, vil det automatisk bli generert en kopi som også sendes til HI når målart er en av de fiskeslagene som HI ønsker fangstprøve fra. Så snart som mulig etter endt fangstoperasjon skal det sendes ny melding til HI som angir estimert fangst – innholdet i meldingen er omtrent det samme som innholdet i DCA-meldingen, men denne meldingen skal sendes så snart som mulig etter hver enkelt avsluttede fangstoperasjon. Det estimerte kvantumet forventes ikke like nøyaktig rapportert som i selve DCA-meldingen, da det er tilstrekkelig at HI får nok informasjon til å vurdere om det er behov for fangstprøve. Dersom det blir ansett som nødvendig med fangstprøve, vil fisker måtte ta ut prøve på ca. 15 kg, pakke i egen emballasje, fryse ned/inn, og melde fra om hvor prøve leveres. Deretter må mottak ivareta prøven og sørge for å sende den til HI.

Konsekvenser

Den som ikke overholder plikten til å sende melding, evt. ta ut prøve dersom man blir trukket ut i fangstprøvelotteriet, fryse prøven inn om bord, levere den til mottak ved landing, oppbevare den og/eller sende den til HI, kan straffes iht. forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy § 24, jf. havressursloven §§ 62 og 64. Strafferammen i § 64 er inntil 6 års fengsel. Havressursloven setter en strafferamme for brudd på bestemmelser i samtlige forskrifter gitt i medhold av havressursloven. Det er dermed ikke å forvente at straff for manglende pliktoppfyllelse i denne sammenheng kan medføre fengsel inntil 6 år. Det spesifiseres dog ikke hva som kan forventes av straff for brudd på denne plikten.

Sjømatbedriftenes overordnede syn

Sjømatbedriftene oppfatter bestandsforskning som grunnstenen i god forvaltning av fiskebestander.

Sjømatbedriftene ser behovet HI har for å innhente representative stikkprøver for en god bestandsforskning med mest mulig nøyaktige resultater. Det er en krevende oppgave og med de forutsetninger som ligger til grunn, fremstår det som svært hensiktsmessig å benytte seg av fiskefartøy i det viktige arbeidet med å innhente disse stikkprøvene. Foruten

hensiktsmessighet i form av tid- og kostnadsbesparelser og de forutsetningene som ligger til grunn for å få et faktisk representativt utvalg, vil Sjømatbedriftene tro at selve oppgaven med innhentningen ikke er en svært belastende situasjon for de involverte, (fisker med fartøy og mottak). Samtidig mener Sjømatbedriftene at det er viktig å understreke at arbeidet blir gjort nettopp med tanke på fordeling av ressursene. Dersom det ikke ligger god bestandsforskning til grunn for fordelingen, risikerer man å utarme ressurser eller fordele mindre enn det man har mulighet til. Det er på alle måter formålstjenlig å bidra til HIs bestandsforskning både kortsiktig og langsiktig sett.

Sjømatbedriftene registrer i ulike medier at informasjonen innhentet via «fangstprøvelotteriet» ikke er tilstrekkelig, og at dette medfører for lite data for HI å jobbe med og påfølgende estimater får større feilmarginer. Det presiseres i de samme medier også at enkelte fartøyer utpeker seg som mer plikttoppfyllende enn andre. Vi registrerer også at fangstprøvelotteriet er vesentlig utvidet med flere arter i den senere tid. Det fremstår for Sjømatbedriftene som at ordningen i seg selv har vært såpass bra at man har valgt å utvide den opptil flere ganger, men at man nå ikke oppnår de ønskede resultatene og dermed ønsker å forskriftsfestsette en plikt til å innhente fangstprøver som et virkemiddel for å oppnå best mulig resultater raskest mulig.

Sjømatbedriftene mener at man må legge til rette for tilstrekkelig tid for de enkelte involverte til å sette seg inn i systemet, slik at de kan bidra med prøver til fangstprøvelotteriet. Sjømatbedriftene mener videre at det beste resultatet oppnås når begge parter føler at de har gjensidig utbytte av innsatsen de legger ned. Med dette som bakgrunn fremstår forslaget som noe drastisk for å få innhentet nødvendige opplysninger som det tidligere har vært frivillig å bidra med.

Sjømatbedriftene kan allikevel ikke understreke nok hvor viktig det er med representative utvalg for god bestandsforskning. Vi oppfatter selve jobben som skal gjøres med fangstprøvelotteriet som lite krevende for den som skal hente det ut, samtidig som at det vil gi et bedre grunnlag for riktig bestandsforskning, altså at det til syvende og sist gagnar de som henter ut prøven(e).

Særskilt om ny § 21 Plikt til å foreta prøvetaking

Sjømatbedriftene merker seg at det i ny § 21 foreslås å innføre en plikt til å fryse inn fangstprøve etter prøvetaking om bord. Vi ønsker i den sammenheng å påpeke at dette kan

medføre svært uheldige konsekvenser for de fartøy som ikke har kapasitet eller utstyr til å fryse inn slike fangstprøver om bord. I ytterste konsekvens blir det en situasjon hvor fartøy med fisker risikerer straff pga. manglende fryseinstallasjon om bord på fartøyet.

Sjømatbedriftene mener at dette umulig kan være hensikten med forslaget. Dette sett i sammenheng med de forslag som nå er ute på høring om rapportering av aktivitets- og posisjonsdata fra alle fartøy under 15 meter, samt noen endringer for fartøy over 15 meter. Plikten til innfrysning av fangstprøve om bord vil medføre svært høye kostnader, da særlig for den mindre flåten som ikke har drift som tilsier at de har behov for fryser og heller ikke har kapasitet til å ha fryser om bord.

Sjømatbedriftenes konklusjon

Sjømatbedriftene støtter forslaget om å forskriftsfastsette plikt til å innhente fangstprøver på vegne av Havforskningsinstituttet, dette under forutsetning av at plikt til å fryse fangstprøve om bord utgår. Dersom plikten til å fryse inn fangstprøve om bord ikke utgår eller på annen måte omformuleres slik at det ikke berør de fartøy som faktisk ikke har fryseutstyr- eller kapasitet om bord, går Sjømatbedriftene imot forslaget om å forskriftsfastsette plikt til å innhente fangstprøver på vegne av Havforskningsinstituttet.

Trondheim 04.08.2020

Med vennlig hilsen
Sjømatbedriftene

Robert Eriksson
Administrerende Direktør

Helene Kristoffersen
Fagsjef fangstbasert industri